

FN-forbundets Strategi og handlingsplan 2018-2020

Bestyrelsens forslag, 9. oktober 2018

Ramme for FN-forbundets arbejde

FN-forbundet har til formål på oplysende og tværpolitisk grundlag at arbejde for styrkelse af interessen for De forenede Nationer (FN), forståelse af nationernes gensidige afhængighed og fælles ansvar for den internationale udvikling, og virkeliggørelse af de principper, som FN bygger på, med det mål at styrke FN som verdensorganisation, der kan sikre menneskerettighederne, håndhæve international retsorden, forebygge konflikter og skabe fred, sikkerhed, samarbejde og bæredygtig udvikling.

FN-forbundets vision er en verden, hvor konflikter løses i globalt fællesskab uden anvendelse af vold; hvor ekstrem fattigdom er afskaffet og lige muligheder og bæredygtighed styrer verdensøkonomien; hvor universelle menneskerettigheder respekteres og overholdes, og hvor vores fælles miljø og naturressourcer forvaltes bæredygtigt – en vision som Danmark sammen med andre lande yder sit vægtige bidrag til at realisere gennem FN.

Det er FN-forbundets opgave at fremme forståelsen for, at globale problemer kræver globale løsninger, som kun kan løftes gennem multilateralt samarbejde og globalt medansvar.

FN-forbundet bidrager til dette med folkelig mobilisering, undervisning, information og påvirkning af beslutningstagerne til støtte for realiseringen af FN's idégrundlag og vedtagne principper.

Indledning

Internationalt samarbejde er ikke kun en mulighed, det er en nødvendighed – især i en tid, der synes præget af en smuldrende verdensorden og national selvtilstrækkelighed. Toldmure og grænsehegn løser ikke problemer, men gør os alle fattigere. Aggressiv magtanvendelse lader de svageste lande og mennesker i stikken.

Vi skal i vores kommende arbejde fokusere på den grundlæggende fortælling om FN – hvorfor vi har FN og hvorfor multilateralt samarbejde er afgørende, vise at FN's arbejde nytter og imødegå myter og 'fake news' – så danskerne får et bedre fundament for at forstå FN og værdien – ikke mindst for mindre lande – af en regelbaseret verdensorden.

Globale temaområder

Et styrket FN i en Verden under forandring

FN's generalsekretær har taget initiativ til en række tiltrængte reformer af FN:

- på det administrative område,
- i forhold til FN's arbejde for fred og sikkerhed,
- med hensyn til FN's udviklingsarbejde.

På alle tre områder er der skabt enighed om hvilke skridt, der skal tages, til udførelse af reformerne.

Hvis der sikres opbakning til at gennemføre reformerne, herunder at Danmark fortsat er en konstruktiv medspiller i processen, vil vi kunne fejre et FN på vej mod fornyet styrke ved organisationens 75-års

jubilæum oktober 2020, samme år som FN-forbundet fejrer sit 50-års jubilæum i sin nuværende form. Jubilæet i 2020 bør være en markering af viljen til fortsatte reformer af FN.

Det er vigtigt også at fremhæve de reformer og fremskridt, der allerede er godt på vej. Her vil vi især fremhæve den præventive del af princippet om 'Responsibility to Protect', etableringen af mekanismen 'Universal Periodic Review', Klimaaftalen fra Paris og vedtagelsen af Verdensmålene for Bæredygtig Udvikling.

Verdensmålene udgør en samlet ramme for FN's indsats på alle hovedområder; med Brundtlandkommissionens rapport 1987 og FN's konference for miljø og udvikling 1992 skabte verden sammenhæng mellem miljø og udvikling, og med FN's konference for bæredygtig udvikling 2012 og vedtagelsen af Verdensmålene i 2015 blev menneskerettigheder og fred og konfliktforebyggelse integreret med denne dagsorden. Vi skal i vores arbejde fremhæve sammenhængen mellem disse overordnede temaer og de 17 Verdensmål, og være med til at støtte og sikre lokalt, nationalt og internationalt forpligtende engagement. Vi skal følge FN's opfølgingsmekanisme for Verdensmålene, HLPF, og i forbindelse med evalueringen af HLPF i 2019 påpege behovet for mere forpligtende nationale afrapporteringer.

Bæredygtig udvikling

Samtidig med at vi støtter Verdensmålenes helhedsorienterede tilgang til verdens udfordringer, vil FN-forbundet fortsat have fokus på de underliggende temaer og delmål.

Mange danske NGO'er og netværk forholder sig til og arbejder ud fra Verdensmålene. FN-forbundet skal også tage udgangspunkt i målene og være en aktiv samarbejdspartner i relevante netværk, og sikre den brede sammenhæng og vægtning, herunder miljø og udvikling og den nationale og den internationale dimension. Den nuværende nationale handlingsplan er uambitiøs, og sikrer ikke fokus på de områder, hvor det danske samfund savner bæredygtige løsninger. Vi skal arbejde for, at Danmark ikke bruger egne indikatorer i en fremtidig handlingsplan. Overordnet mangler den af regeringen bebudede danske konsekvensanalyse af ny lovgivning stadig, samt en mekanisme, som sikrer fælles ansvar for bæredygtige løsninger, hvorfor FN-forbundet vil arbejde for etableringen af et nationalt bæredygtighedsråd/ verdensmålsråd. Den danske indsats for verdensmålene skal sikre en tæt sammenhæng mellem den nationale handlingsplan og strategien for dansk udviklingsbistand.

En udfordring hvis konsekvenser bliver tydeligere og tydeligere, er de globale klimaforandringer. Vi skal arbejde for at Danmark tager ansvar for at nedbringe CO₂-udledningerne, bl.a. gennem omlægning af forbrugs- og produktionsmønstre, og ved ansvarlig virksomhedsdrift. Det er det vi skal måle Danmarks deltagelse i FN's klimatopmøde september 2019 på.

Den del af den multilaterale bistand, der primært kanaliseres via FN, er fortsat for lav. Bistanden til FN's organisationer er en afgørende forudsætning for, at vi når verdensmålene og realiserer en bæredygtig udvikling. Derfor vil FN-forbundet arbejde for, at Danmark som minimum opfylder FN's mål om reelt at yde 0,7% af BNI til fattigdomsorienteret bistand og for en forøgelse af den multilaterale bistand til FN-systemet.

FN-forbundet finder det afgørende, at kendskab til Verdensmålene for Bæredygtig Udvikling bliver en integreret del af undervisningen i folkeskolen fra de tidligste klasser.

Menneskerettigheder

Danmark kandiderer dels til FN's Kvindekommission, dels til FN's Menneskerettighedsråd, hvortil Danmark forventes valgt for perioden 2019-2021. Danmark skal her fremme en regelbaseret international orden og

de principper, værdier og menneskerettigheder, som vort eget åbne, demokratiske samfund hviler på. Det betyder, at vi skal overholde de konventioner, vi selv har tilsluttet os, herunder særligt FN's verdenserklæring om menneskerettigheder, inklusive de sociale rettigheder og oprindelige folks rettigheder.

FN's Menneskerettighedsråds evalueringsmekanisme UPR (Universal Periodic Review) er et vigtigt instrument for dialog om overholdelsen af menneskerettighederne, og Danmark skal fortsat bidrage til arbejdet, udnytte mulighederne for konstruktiv kritik af andre lande og ikke mindst seriøst adressere de emner og problemer, der rejses over for Danmark selv. FN-forbundet vil løbende bidrage til processen herunder ved Danmarks næste eksamination, som forventes at foregå i 2020.

Siden september 2016 har FN's medlemslande arbejdet på at skabe fælles retningslinjer for behandlingen af hhv. flygtninge og migranter. Det har i sommeren 2018 ført til udkast til to så kaldte 'compacts': en aftale vedr. flygtninge, der forventes vedtaget i løbet af den kommende Generalforsamling, og en aftale på migrantområdet, der forventes forhandlet færdig i Marrakesh, Marokko i december. Aftalerne skal sikre et koordineret, humant og visionært svar på de globale flygtninge- og migrantstrømme, og vi skal være med til at sikre Danmarks efterlevelse af aftalerne.

FN-forbundet finder det afgørende, at kendskab til menneskerettigheder og folkerettens principper bliver en integreret del af undervisningen i folkeskolen fra de tidligste klasser.

Fred og konfliktløsning

FN-forbundet arbejdede på at påvirke forsvarsforliget i 2017, og vi skal fokusere på at sikre gennemførelsen af forligets FN-positive tiltag, herunder udmøntningen af Freds- og stabiliseringsrammen. Samtidig skal vi fortsat arbejde for et større dansk bidrag til FN's fredsopbyggende arbejde. Danmark skal tilbyde sine stærke kompetencer inden for bl.a. træning og tilrettelæggelse af operationer, herunder på de politimæssige og andre civile områder.

Danmark yder fortsat en stor indsats i forbindelse med etableringen af FN's princip om ansvar for at beskytte (Responsibility to Protect/R2P), og har sammen med andre lande en ledende rolle i forhold til at drive et netværk af nationale kontaktpersoner (the R2P focal point network) – netop det forebyggende element og forhindring af eskalering af konflikter er en hjørnesten i R2P. En styrkelse af dette arbejde vil være en naturlig udmøntning af Danmarks målsætning om at fremme fred, sikkerhed og forankring af princippet om 'beskyttelse af civile'.

FN's reformarbejde inden for freds- og konfliktløsningsområdet fokuserer på nødvendigheden af at styrke den forebyggende indsats. FN-forbundet vil fortsat bidrage til, at Danmark engagerer sig i FN tiltag, som kan forhindre, at konflikter eskaleres og resulterer i krænkelser af folkeretten og humanitære katastrofer. FN-forbundet vil bl.a. fremme disse tanker i forbindelse med HLPF's fokus på Verdensmål 16 i 2019.

Vores organisatoriske arbejde

Medlemmer, medlemshvervning- og fastholdelse

FN-forbundet er en landsdækkende medlemsforening, og uden en bred folkelig forankring har forbundet ikke en berettigelse. I den kommende landsmødeperiode vil vi søge at sikre, at dette også mærkes blandt medlemmerne – at de får værdi for deres medlemskab, uanset om man er passivt medlem eller vælger at

indgå aktivt som frivillig i f.eks. lokalt kredsarbejde eller en interessegruppe. Indsatsen over for vores kollektive medlemmer skal styrkes, så både vores medlemmer og Forbundet kan drage nytte af medlemskabet.

Vores medlemsblad *GLOBAL* er for nylig blevet relanceret i en online version og med nyt indhold, herunder interviews, baggrundsartikler og holdninger med en tydelig FN-vinkel. En redaktionsgruppe er nedsat med det formål at sikre en kontinuerlig og mere dynamisk drift og videreudvikling af onlinemagasinet. Vores månedlige nyhedsmails vil stadig blive prioriteret som en direkte informationskanal til vores medlemmer. Vi vil i den kommende periode arbejde for at integrere nyhederne bedre på hjemmesiden i nyhedsmailsene og forbedre udsendelsesformatet.

Landsdækkende medlemsarbejde

I den forudgående landsmødeperiode har vi set en positiv tilvækst af medlemmer, også uden for hovedstadsområdet – blandt andet i Nordjylland, hvor vores lokalkreds vokser sig større og stærkere år for år, og på Fyn, hvor vi i 2018 bød en ny lokalkreds velkommen. Vi vil i den kommende periode fortsat understøtte medlemmernes lokale arbejde og søge at styrke vores lokale kompetencer og samarbejdet med og mellem kredse. Vi skal derudover blive bedre til at arbejde landsdækkende og indtænke lokalkredse i aktiviteter og øvrigt arbejde, og arbejde for at undgå en geografisk skævvridning af arrangementer, for at sikre og øge FN's folkelige forankring i hele Danmark.

Konkret ønsker vi, at kredsene indenfor FN-forbundets formål arbejder for lokal synliggørelse af FN-forbundet og vores overordnede prioriteter, tager initiativ til aktiviteter og arrangementer der fremmer forståelsen for FN, er forum for medlemmer, der ønsker at være aktive i FN-forbundet, og samarbejder med både partnere og 'den udvidede FN-forbunds-familie' lokalt (inkl. kollektive medlemmers lokalafdelinger, interessegrupper, UNYA-Denmark, DanMUN og skoletjenester). Specielt når det drejer sig om implementering af verdensmålene på lokalt plan har kredsene en vigtig rolle at spille i forhold til både den brede befolkning og lokale myndigheder.

Oplysning

Oplysningsindsatsen i undervisningssektoren

Undervisningssektoren – børn, unge og undervisere – er en hovedmålgruppe for FN-forbundet. Det er her fundamentet for forståelsen for FN kan skabes, så de unge som myndige borgere kan være med til at sikre et globalt ansvarligt Danmark.

I løbet af sidste landsmødeperiode henholdsvis igangsatte og afsluttede vi projekter med det formål at styrke vores oplysningsindsats i undervisningssektoren. Projektet *Education for Global Responsibility* har givet os nye undervisningsmaterialer og netværk, som vi i den kommende landsmødeperiode vil implementere og udnytte bedst muligt i vores skoletjeneste. Derudover vil vi med støtte fra undervisningsministeriet videreudvikle vores populære brætspil, *Verden på spil*, til en opdateret og online version. Udover at opdatere vores undervisningsmateriale vil vi arbejde henimod at sikre en kontinuerlig og professionel drift af vores skoletjeneste med en stærk forankring i sekretariatet og sikring af koordinering og vidensdeling i skoletjenesten.

Folkeoplysning

Folkeoplysning er et vigtigt redskab for at kunne realisere vores formål om at styrke interessen for FN i Danmark. Folkeoplysning i FN-forbundet sker på mange platforme, herunder diverse kredsaktiviteter, afholdelse af debatter, deltagelse i lokale bæredygtighedsfestivaler, udgivelse af kronikker og uddeling af Verdens Bedste Nyheder.

Siden 2012 har Folkemødet udgjort en stadig større del af vores arbejde for folkeliggørelse og synliggørelse af FN og FN-forbundet gennem oplysning og inddragelse. Gennem deltagelse med egne arrangementer og samarbejde med andre organisationer og partnere, når vi ud til stadig flere borgere hvert år - hvortil vores globusser har givet os en genkendelig figur. Samtidig er Folkemødet en mulighed for at involvere flere og flere af vores medlemmer og aktive i landsforbund, kredse og ungdomsnetværk, hvilket helt naturligt giver en større synlighed og markering af vores budskab for globalt ansvar, samtidig med at vi styrker vores interne relationer. I den kommende landsmødeperiode vil vores deltagelse i Folkemødet have fortsat høj prioritet, med FN-forbundets eksterne samarbejde og overordnede deltagelse forankret i sekretariatet.

Advocacy

Folkeoplysning er en hjørnesten i FN-forbundets arbejde, men det er policyarbejde også. Via direkte møder og henvendelser, deltagelse i debatter, networking, kommunikation på både skriftlige og sociale medier med mere søger vi at præge lokal- og landspolitikere, FN-systemet og andre interessenter.

Hjemmeside og sociale medier

Gennem vores hjemmesider fnforbundet.dk og globalis.dk samt via vores sociale medier når vi ud til mange tusinde danskere om måneden. Vedligeholdelse og videreudvikling af disse medier skal derfor have en høj prioritet. En gennemgribende ombygning af www.fnforbundet.dk har været i gang længe, og forhåbentlig kan arbejdet afsluttes i 2018. I sidste landsmødeperiode har vi tilføjet en Instagram-profil til vores voksende samling af sociale platforme, hvormed vi har cementeret vores tilstedeværelse på de sociale medier overfor eksisterende følgere fra vores målgrupper, men hvor vi også når nye målgrupper ved at interagere på nye og mere visuelle måder. Vi vil de næste år blive ved med at have øje på mulighederne (og begrænsningerne) i forhold til sociale medier og sikre, at vi vedbliver at være med på de mest relevante platforme og bidrager til et kvalitativt løft i informationsniveauet.

FN-forbundets Venner

FN-forbundets vennekreds har i en årrække bidraget til at højne den danske debat om vigtigheden af det multilaterale engagement og til at synliggøre FN-forbundets arbejde til styrkelse af FN's grundlæggende ideer og principper. Vennekredsen besidder en meget betydelig ekspertise og kan med sit store engagement yde en afgørende støtte til FN-forbundets oplysningsarbejde og bidrage til at sætte dagsordenen for den danske debat om FN fremover.

Projekter og kampagner

FN-forbundet vil udvikle kampagner for at opfylde FN-forbundets mål, gerne i alliance med kollektive medlemmer og andre organisationer. Kampagner kan målrettes eksisterende såvel som potentielle medlemmer (som eksempelvis vores medlemskampagne på Facebook i 2018), politikere (som eksempelvis vores kommunalvalgskampagne i 2017) eller andre.

Vores projektarbejde har siden opstarten i 2010 resulteret i adskillige succesfulde projekter i både ind- og udland og med samarbejdspartnere fra mange lande i Europa, Afrika og Asien. I de kommende to år vil vi fokusere vores ressourcer på projekter, som har relation til vores temaer og bidrager direkte til opfyldelsen af vores mission. Disse projekter skal så vidt muligt bygge på vores erfaringer fra tidligere aktiviteter, understøtte disse resultater og centrerer omkring de ressourcer og kompetencer vi har til rådighed til projektudvikling og gennemførelse.

De større internationale projekter, som FN-forbundet har gennemført i de senere år, har dels resulteret i udvikling af undervisningsværktøjer (særligt <http://globalresponsibility.eu>) dels haft sigte på træning af organisationernes ledere og aktive medlemmer, og på kapacitetsopbygning af de deltagende organisationer. De resultater, der er opnået i form af kompendier over mulige aktiviteter og metoder i oplysningsarbejdet om især FN's verdensmål og behovet for multilaterale løsninger, skal udbredes blandt vore kollektive og individuelle medlemmer og bruges aktivt i arbejdet for fastholdelse og rekruttering af nye medlemmer.

Evaluering

Det er vigtigt at der med jævne mellemrum evalueres på FN-forbundets arbejde, således at vi kan udnytte erfaringerne bedst muligt af vores lokale og landsdækkende arbejde. De første områder den kommende bestyrelse bør prioritere er vores internationale projektarbejde og skoletjenestens indsats.

Afslutning

Denne handlingsplan har til hensigt at opstille overordnede rammer for FN-forbundets arbejde de næste to år. Det er den nyvalgte bestyrelses ansvar at konkretisere planen og, i samarbejde med sekretariatet, planlægge og gennemføre aktiviteter, der skaber synlighed og støtter op om vores strategi og handlingsplan og de heri definerede rammer.